Lietas arhīva Nr. 104AA-0220-20/9
ECLI:LV:RAT:2020:0424.130076819.3.S

SPRIEDUMS
Rīgā 2020.gada 24.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesnese Ingūna Amoliņa,
tiesnese Brigita Būmeistere,
tiesnesis Guntars Stūris

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu saistībā ar /pers. D/ iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 10.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2019.gada 6.decembrī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Administratīvās nodaļas inspektors Edgars Brakovskis sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu PC 456694 par to, ka 2019.gada 28.septembrī plkst.13.09 Rīgā, /pers. D/ vadīja transportlīdzekli *Mercedes Benz SLK 280,* valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pa Tilta ielu no Sarkandaugavas ielas puses Duntes ielas virzienā, atrodoties psihotropo vielu ietekmē. Konstatēts, ka ir pārkāpts Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 2.punkts, un atbildība par pārkāpumu ir paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[15] panta piektajā daļā.

Atbilstoši LAPK 213.panta nosacījumiem administratīvā pārkāpuma lieta nosūtīta izskatīšanai Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 10.janvāra spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu LAPK 149.[15] panta piektajā daļā un sodīts ar administratīvo arestu uz 10 diennaktīm, uzliekot naudas sodu 1200 *euro* un atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 gadiem, aizliedzot iegūt atpūtas kuģa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem.

Par pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ (turpmāk − sūdzības iesniedzējs) iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 10.janvāra spriedumu un izbeigt administratīvo lietvedību.

Lūgums pamatots ar tālāk norādītiem argumentiem.

Sūdzības iesniedzējs atsaucas uz Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 21.februāra sprieduma lietā SKA-67/2007 motīvu daļas 8.punkta 2.rindkopu, kā arī Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2010.gada 11.maija spriedumu lietā Nr.P129022710, norādot, ka nepiekrīt tam, ka būtu saucams pie administratīvās atbildības par pārkāpumu par ko atbildība paredzētā LAPK 149.[15] panta piektajā daļā, bet norāda, ka konkrētajā lietā būtu piemērojama LAPK 149.[15] panta sestā daļa, kas noteic, ka par transportlīdzekļu vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, atrodoties reakcijas ātrumu un uzmanību samazinošu medikamentu iespaidā, esot slimam tādā mērā vai tādā mērā nogurušam, kas ietekmē vadītāja darbspējas un ceļu satiksmes drošību.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka pirmās instances tiesa ir ignorējusi pierādījumus, kas apstiprina, ka lietotie medikamenti tikuši lietoti veselības atgūšanai saskaņā ar ārsta norādījumiem.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka lietā esošā recepte pierāda, ka zāles *Xanax* izrakstītas viņam veselības atgūšanai, tādejādi visas sūdzības iesniedzēja organismā atrastās vielas radās ārsta nozīmētu medikamentu lietošanas rezultātā, nevis apzinātas apreibināšanās nolūkā. Ārsts, izrakstot zāles, zināja, ka sūdzības iesniedzējs vada transportlīdzekli, taču neko neminēja, ka laikā, kamēr lietos medikamentus, automašīnas vadīšana ir aizliegta. Zāļu lietošanas instrukcijā šīm zālēm arī nav viennozīmīga un konkrēta aizlieguma vadīt transportlīdzekli.

Sūdzības iesniedzējs atsaucas uz Satversmes 92.pantā noteikto nevainīguma prezumpciju. Atsaucas uz Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 3.marta spriedumu lietā Nr.SKA-48/2009, Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 29.aprīļa spriedumu Nr.P129022608 10.punktu, 2011.gada 28.novembra spriedumu lietā Nr.142010009 13.punktu par administratīvā procesa principu *in dubio pro civis,* norādot, ka pierādīšanas nastai jāgulstas pēc iespējas uz amatpersonu un šaubu gadījumā risinājumam jābūt par labu privātpersonai.

Saskaņā ar LAPK 289.[21] panta nosacījumiem apelācijas sūdzība apgabaltiesā ir izskatāma rakstveida procesā, pamats Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai (turpmāk – tiesas kolēģija) pieņemt lēmumu par sūdzības izskatīšanu tiesas sēdē nav objektīvi konstatējams.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus un izvērtējusi apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. D/ sūdzība ir noraidāma, bet Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 10.janvāra spriedums atstājams negrozīts.

No sūdzības satura izriet, ka sūdzības iesniedzējs nepiekrīt tam, ka būtu izdarījis LAPK 149.[15] panta piektajā daļā paredzēto pārkāpumu, bet gan norādījis, ka konkrētajā situācijā būtu saucams pie atbildības pēc LAPK 149.[15] panta sestās daļas.

Atbilstoši LAPK 149.[15] panta piektās daļas nosacījumiem, lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības, ir nepieciešams konstatēt, ka persona ir vadījusi transportlīdzekli brīdī, kad bijusi narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē.

Saskaņā ar LAPK 244.pantu institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Tiesas kolēģija piekrīt pirmās instances tiesas konstatētajam, ka ar lietās esošajiem pierādījumiem apstiprinās /pers. D/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā pēc LAPK 149.[15] panta piektās daļas.

No 2019.gada 28.septembra medicīniskās pārbaudes protokola Nr./numurs/ (lietas 9.lapa) izriet, ka 2019.gada 28.septembrī, veicot /pers. D/ medicīnisko pārbaudi, viņam konstatēta psihotropo vielu ietekme, ko pierāda lietas materiāliem pievienotais pielikums - ķīmiski toksikoloģiskās

izmeklēšanas rezultāti Nr./numurs/ (lietas 10.lapa).

Tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt medicīniskās pārbaudes protokolā konstatēto ziņu patiesumu, turklāt, minētajā protokolā konstatētais apstiprinās arī ar policijas darbinieka ziņojumu (lietas 6.lapa), kas norādījis, ka no sūdzības iesniedzēja kustībām un ārējā izskata ir aizdomas, ka viņš atrodas narkotisko vielu ietekmē.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa ir pamatoti secinājusi, ka saskaņā ar internetā pieejamo medikamenta *Xanax* lietošanas instrukciju (www.zva.gov.lv) benzodiazepīns ir medikamentu *Xanax* sastāvdaļa, kas satur alprazolāmu, kas ir benzodiazepīna atvasinājums un ir iekļauts Ministru kabineta 2005.gada 8.novembra noteikumu Nr.847 "Noteikumi par Latvijā kontrolējamām narkotiskām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" 3.pielikumā Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru III sarakstā (Bīstamas psihotropās vielas, kuras var tikt izmantotas ļaunprātīgos nolūkos).

Par apelācijas sūdzībā minēto norādi, ka lietā esošā recepte pierāda, ka zāles *Xanax* izrakstītas veselības atgūšanai, tāpēc visas sūdzības iesniedzēja organismā atrastās vielas radās ārsta nozīmētu medikamentu lietošanas rezultātā, nevis apzinātas apreibināšanās nolūkā, tiesas kolēģija secina, ka šis arguments nav apstiprinājies.

Tiesas kolēģija secina, ka lietas materiāliem nav pievienoti citi medicīniskie dokumenti, kas norādītu uz sūdzības iesniedzēja veselības stāvokli (izraksts no medicīniskās kartes par diagnozi un ārstējošā ārsta norādījumiem), savukārt, no lietas materiāliem pievienotās īpašās receptes oriģināla (lietas 21.lapa) neizriet, ka sūdzības iesniedzējam izrakstītie medikamenti *Xanax* ir izsniegti, turklāt, atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 8.marta noteikumu Nr.175 25.punktam, neizlietotās īpašās receptes oriģināls ir nododams glabāšanai ārstniecības personai.

Tāpat par nepamatotām tiesas kolēģija atzīst sūdzības iesniedzēja atsauces uz Augstākās tiesas Senāta un Rīgas apgabaltiesas spriedumos minētajām atziņām, jo lietās konstatējami citi faktiskie un juridiskie apstākļi.

Tiesas kolēģijas ieskatā konkrētajā lietā netiek pārkāpta nevainīguma prezumpcija, jo atbilstoši Satversmes 92.pantā nostiprinātajai nevainīguma prezumpcijai, ir jāpierāda personas vaina pārkāpuma izdarīšanā nevis nevainīgums. No minētā secināms, ka tiesai šaubas jātulko par labu privātpersonai tikai tad, ja, novērtējot visus lietā esošos pierādījumus, tiesa nevar nonākt pie pārliecības par personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Tiesas kolēģija atzīst, ka konkrētajā lietā ir iegūti pietiekami pierādījumi, kas kopumā un savstarpējā sakarībā pierāda to, ka /pers. D/ ir izdarījis LAPK 149.[15] panta piektajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Ņemot vērā minēto tiesas kolēģija atzīst, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa, izskatot lietu, ir ievērojusi vispārīgos tiesību principus un normatīvo aktu regulējumu, spriedums ir tiesisks un atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu, 289.[21] un 289.[22]pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada 10.janvāra spriedumu, /pers. D/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sagatavošanas dienā.

Tiesnese I.Amoliņa

Tiesnese B.Būmeistere

Tiesnesis G.Stūris